

Şəhla TAHİRQIZI,
Bakı Dövlət Universiteti
Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrasının dosenti,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

**BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİNDƏ
 HUMANİTAR VƏ SOSİAL SAHƏDƏ NƏŞR OLUNAN
 ELMİ JURNALLAR**

Xülasə

Məqalədə Bakı Dövlət Universitetində humanitar və sosial sahədə nəşr olunan çoxsaylı jurnalların yaranma tarixi araşdırılmışdır.

Açar sözlər: "Bakı Universitetinin Xəbərləri", "Psixologiya", "Pedaqoji aləm", "Dil və ədəbiyyat", "Kitabşünaslıq və Redaktor Sənəti", jurnal, təsisçi.

Hər bir əsər (istər tədris, istər bədii, istərsə elmi ədəbiyyat) müəyyən bilik sahələrinin oxucuları üçün yaradılır. Bu biliklər də öz növbələrində müəyyən konkret bilik sahələrinin oxucuları üçün yaradılır və konkret məqsədlə təqdim edilir: bu və ya digər sahə üzrə toplanmış biliklərin ümumiləşdirilməsi, elmi tədqiqat nəticələrinin mübadiləsi, dünyagörüşün, ideoloji, siyasi baxışların formalaşması, dövlət və ictimaiyyətin mövqeyinin, hüquqi və mənəvi normaların oxucuya çatdırılması və s.

Ədəbiyyatın ictimai təyinatı dedikdə, əsasən, onun oxucuya təsir etməsi başa düşülür. Demək olar ki, müxtəlif ədəbi əsərlər ictimai fəaliyyətin - elmin, təhsilin, ideoloji və siyasi tərbiyəvi işin, iqtisadiyyatın, mədəniyyət və incəsənətin müxtəlif sferalarına xidmət edir [12, 141].

Məlumdur ki, aparılmış tədqiqatlar ictimaiyyətə müxtəlif formalarda çatdırılır. Belə çatdırılma üsullarından biri, bəlkə də birincisi elmi məqalələrdir. Təbii ki, bu məqalələr öz auditoriyasına müxtəlif sahələr üzrə ixtisaslaşmış jurnallar vasitəsilə çatdırılır. Belə jurnallarda çap edilmiş məqalələr müəlliflərlə yanaşı onların çalışdıqları universitet və institutların, təmsil etdikləri ölkələrin elmi nüfuzunu birbaşa müəyyən edən və son nəticədə, ölkənin inkişaf səviyyəsini göstərən amillərdəndir [9, 89].

Fransız dilindən tərcümədə "zəkaya sığmayan" anlamına gələn jurnallar [15] dövrü nəşrlərin ən geniş yayılmış növüdür.

Qəzet, jurnal, bülleten, referat, təqvim kimi növləri olan dövrü nəşrlərin çapının həyata keçirilməsinə bütün dövrlərdə ehtiyac duyulmuşdur. Bunun əsas səbəbi həmin nəşrlərin əks etdirdiyi informasiyanın daim yenilənməsi, cari dövrün ən aktual məsələlərini dinamik şəkildə əks etdirməsidir. Buradakı informasiyalar cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrinin – elmin, siyasətin, mədəniyyətin ən aktual hadisələrini əhatə edir. Geniş oxucu bazası olan dövrü nəşrlər tarixən cəmiyyətin məlumatlandırılmasında, maarifləndirilməsində, ictimai-siyasi dəyərlərin təbliğində əsas vasitələrdən olmuşdur [14].

Dövrü nəşrlər cəmiyyət həyatında istiqamətləndirici rola malikdir. Bu nəşrlərin məqsədi müəyyən olunmuş müddət ərzində hər hansı oxucu qrupuna ünvanlanmış informasiyanın operativ şəkildə yayılmasından ibarətdir.

Dövrü nəşrlər içərisində jurnallar, xüsusilə elmi jurnallar fundamental çəkiyə malikdir.

Jurnal ictimai, siyasi elmi və digər məsələlərə dair məqalə və referatları əhatə edən, daimi rubrikasiyası olan rəsmi təsdiqlənmiş dövrü nəşrdir.

Dövrü nəşrlərin, xüsusilə jurnal nəşrinin yaranması tarixinin öyrənilməsi müasir nəşriyyat işində nəzəri-praktiki əhəmiyyət kəsb edir.

Jurnalların oxucu ünvanı genişdir. Bu oxucunun peşəsindən, fəaliyyət sahəsindən, ixtisasından, yaşından, cinsindən, ümumi mədəni səviyyəsindən asılıdır. Oxucu ünvanına görə jurnallar iki qrupa ayrılır:

- 1) Kütləvi oxuculara istiqamətlənmiş jurnallar;
- 2) Mütəxəssislərə yönəldilmiş xüsusi ixtisas jurnalları.

Məlumdur ki, mütəxəssislərə yönəldilmiş xüsusi ixtisas jurnalları olan elmi jurnallar ölkəmizdə çoxlu sayda nəşr olunur və onların yaranma tarixinin araşdırılması, inkişaf tendensiyalarının müəyyənəşdirilməsi maraq doğurur.

Bu baxımdan Bakı Dövlət Universitetində humanitar və sosial sahədə nəşr olunan jurnalların öyrənilməsi də həm sahəvi jurnal kimi, həmçinin elmi-kütləvi jurnal olaraq həmişə oxucuların diqqətində olmuşdur və bu jurnalların yaranma tarixinin öyrənilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bakı Dövlət Universitetində humanitar sahədə nəşr olunan jurnalların ən uzunömürlüsü, BDU-nun demək olar ki, yaşadı olan "Bakı Universitetinin Xəbərləri: humanitar elmlər seriyası" jurnalıdır (bu jurnal 1921-ci ildən müxtəlif adlarla və seriyalarla nəşr olunmuşdur). Bu jurnal, həm də respublikamızda nəşr olunan elmi jurnalların ən prestijlisi hesab olunur.

"Bakı Universitetinin Xəbərləri" elmi jurnalı bu adla 1994-cü ildən dörd seriyada nəşr olunur:

- 1) Humanitar elmlər seriyası;
- 2) Sosial-siyasi elmlər seriyası;
- 3) Fizika-riyaziyyat elmləri seriyası;
- 4) Təbiət elmləri seriyası.

Əvvəlki jurnallar ildə 12 sayda çıxsada, hazırda “Xəbərlər” hər seriyası 4 sayda olmaqla (3 aydan bir – rüblük) nəşr olunur.

“Bakı Universitetinin Xəbərləri” jurnalı Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən və Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən tanınan dövrü elmi nəşrlər siyahısına daxildir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyasət Heyətinin 2010-cu il 30 aprel tarixli (protokol №10-R) qərarı ilə təsdiq olunmuş, 2012-ci il 4 may tarixli (protokol №7 və 2012-ci il 6 iyul tarixli (protokol № 10-R) qərarlarına əlavə və dəyişikliklər edilmiş siyahısında və “Bakı Universitetinin Xəbərləri” elmi jurnalının hər 4 seriyası AAK tərəfindən tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər sırasındadır.

“Bakı Universiteti” nəşriyyatında 1921-ci ildən nəşr olunan bu jurnalın baş redaksiya heyətini hazırda aşağıdakı alimlər təşkil edir: akad. Məhərrəmov A.M. (baş redaktor), prof. Kazımzadə A.H. (baş redaktorun müavini), prof. Əliyeva İ.N., Bayramov Ə.T., Əliyev İ.Ə., prof. Əliyeva R.Ə., prof. Hacıyev S.A., prof. Hacıyev T.İ., prof. Xələfov A.A., prof. Məmmədəliyev V.M., prof. Paşayeva N.A., dos. Quliyeva Ş.T. (məsul katib).

“Bakı Universitetinin Xəbərləri” jurnalının elektron versiyası “Universitetdaxili 50+50 qrant layihəsi” çərçivəsində dos. Knyaz Aslan və Nigar İsmayılova tərəfindən hazırlanmışdır.

Jurnalın Humanitar elmlər seriyasında dilçilik, ədəbiyyatşünaslıq, tarix, şərqşünaslıq, jurnalistika, kitabxanaşünaslıq və kitabşünaslıq elmlərinin aktual məsələləri işıqlandırılır.

Humanitar seriyanın redaksiya heyətinə daxildir: Zeynalov İ.X. (redaktor), İsmayılov X.İ. (redaktorun müavini), Quliyeva S. Z. (məsul katib), Əliyeva İ.S., Qurbanov A.İ., Əlizadə Y.M., Rzayev A.Ə., Əzizov E.Z., Hacıyev A.C., Hacıyev S.T., İsmayılov X.İ., Vəliyev Ş.Q., Məmmədov S.Ə., Vəliyev M.T., Rüstəmov R.Ə. [2].

Jurnalın sosial-siyasi elmlər seriyası isə hüquq, fəlsəfə, iqtisadiyyat, psixologiya, sosiologiya politologiya elmlərini əhatə edir. Sosial-siyasi elmlər seriyasının redaksiya heyətinə Məlikova M.F. (redaktor), Vahidov F.Q. (redaktor müavini), Hacıyev Z.C. (məsul katib), Abbasbəyli A.N., Əhmədov Ə.C., Əliyev B.H., Əlizadə H. Ə., İsmayılov R.R., Məhərrəmov A.M., Qasımov A.M.,

Məmmədov R.F., Rüstəmov İ.Ə., M.Səməndərov F.V., Əliyev Ə.İ., Həsənalıyev Z.M., Əliyeva K.R. daxildir [3].

BDU-da çap olunan uzunömürlü elmi jurnallardan biri də “**Dil və ədəbiyyat**” jurnalıdır. Jurnal 1993-cü ildən sabit ardıcılıqla çap olunur və elə həmin ildən Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının reyestrinə daxil edilmişdir. İl ərzində jurnalın 4-6 sayı işıq üzünə görünür. Jurnalın baş redaktoru Tahir Əşrəf oğlu Cəfərlidir. Məsul katibi prof. A.Hacıyev, baş redaktorun müavini prof. N.Ç.Vəliyeva, xarici əlaqələr üzrə müavini dos. N.Əfəndiyeva, bədii redaktoru Z.Mustafayeva, administratoru C.T.Əliyevdir.

Üz qabığında jurnalın ingilis, rus və Azərbaycan dilində adı verilir. Beynəlxalq elmi-nəzəri jurnal olan “Dil və ədəbiyyat”ın ISSN (2218-7588) və EISSN (2219-5513) nömrələri vardır. Titulda göstərilir ki, jurnal 2 aydan bir, yəni ildə 6 dəfə nəşr olunur.

Respublikamızda nəşr olunan digər elmi jurnallardan fərqli olaraq “Dil və ədəbiyyat”ın redaksiya heyəti bölmələr əsasında müəyyənləşdirilmiş və aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır:

- Ümumi dilçilik;
- Şərqşünaslıq və ilahiyyat;
- Azərbaycan dilçiliyi;
- Azərbaycan ədəbiyyatı;
- Ədəbiyyat nəzəriyyəsi;
- Türkologiya;
- Jurnalistika;
- Qərb filologiyası;
- Rus filologiyası;
- Pedaqogiya və psixologiya;
- İnsanşünaslıq;
- Kitabşünaslıq.

Hər bir bölmə üzrə həmin sahənin tanınmış alimlərindən ibarət məsul redaktor və bölmənin redaksiya heyəti müəyyənləşdirilmişdir. Məsələn, “Kitabşünaslıq” bölməsinə prof. B.Allahverdiyev, prof. A.Xələfov, prof. X.İsmayılov, dos. A.Qurbanov daxildir.

Ümumiyyətlə, redaksiya heyətinə tanınmış alimlərdən prof. Əbülfəz Rəcəbli, akad. Vasim Məmmədəliyev, prof. Əl-Abbasi Xeyri, prof. Abdulla Abasov, prof. Tofiq Hüseynov, prof. Nərgiz Paşayeva, prof. Nizami Cəfərov, prof. Mikayıl Cəfərov, prof. Cəlil Nağıyev, prof. Nübar Muxtarova, prof. C.Mollayev və başqaları daxildir [4].

Müəlliflər respublikamızda tədris edilən bütün dillərdə yazılan məqalələri jurnalda çap edə bilərlər. Jurnalda verilən məqalələr Azərbaycan, rus və ingilis dillərində çapdan çıxır. “Dil və ədəbiyyat” jurnalı filologiya elmləri ilə bağlı 12 sahəni əhatə edir. Hər sahəyə məsul redaktor başçılıq edir və onun təklifi ilə müvafiq redaksiya heyəti formalaşır. Məsul redaktor öz sahəsinə aid olan məqalələri oxuyur və onların çapa getməsi üçün yazılı şəkildə razılıq verir. Çap olunan bütün məqalələrin üzərində məsul redaktorların imzaları vardır. “Dil və ədəbiyyat” jurnalı 30-40 çap vərəqi həcmində 500-1000 nüsxə tirajla çap olunur. Bununla yanaşı, jurnal “Jurnal əlavə” qrifi ilə məcmuələr buraxmaq hüququna malikdir və indiyə qədər 120-dən artıq “Jurnal əlavə” çap olunmuşdur. Belə əlavələrdən biri də “Folklorşünaslıq” jurnalıdır. Əlavədə folklorşünaslıqla bağlı məqalələr öz əksini tapır.

24 il ərzində “Dil və ədəbiyyat” jurnalının səhifələrində 5000-dən artıq elmi məqalə dərc edilmişdir. Jurnalın beynəlxalq əlaqələri genişdir. Jurnalın səhifələrində xarici ölkə müəlliflərinin məqalələrinə də geniş yer verilir. Rusiya, Türkiyə, İran, ABŞ, Almaniya, Fransa və s. ölkələrdən gəlmiş elmi məqalələr jurnalda öz əksini tapmışdır. Jurnal abunə yolu ilə yayılır və elmi müəssisələrin kitabxanalarına pulsuz paylanılır. Jurnalın İnternet saytı 1999-cu ildən fəaliyyət göstərir.

Bakı Dövlət Universitetində humanitar sahədə çap olunan elmi jurnallardan biri də tarix elmlər doktoru, professor Əsməd Muxtarovanın ümumi redaktəsi ilə nəşr olunan “**Tarix və onun problemləri**” jurnalıdır. Jurnal nəzəri, elmi, metodik jurnal olmaqla yanaşı, Azərbaycan, rus, ingilis dillərində tərtib olunmuşdur. “Tarix və onun problemləri” jurnalının nəşrinə 2003-cü ildən başlanmışdır. Jurnalın təsisçisi və baş redaktoru professor Əsməd Muxtarovadır. Redaksiya şurasına akad. Bünyadov F.Ə., akad. Hacıyev İ.M., akad. Vəlixanlı N., AMEA-nın müxbir üzvü Babayev İ.A., Əliyev V., Mahmudov Y.M., Nemətova M.S., redaksiya heyətinə t.e.d. Axundova N.Ç., t.e.d. Əliyev Q.Ə. (məsul katib), p.e.d. Əlizadə H., t.e.d. Quliyeva N., t.e.d. Məmmədov İ.M. (baş redaktorun müavini), t.e.d. Zeynalov İ.X. daxildir. Bədii redaktor Gülbala Quliyev, çapa hazırlayanlar Sevinc Ruintən, Anar Kərimov, Şəbnəm Cəfərova, Elmar Axundov, web-redaktor Nigar İsmayılovadır.

“Tarix və onun problemləri” jurnalının çap olunan hər seriyasında aşağıdakı bölmələrdə müxtəlif alim və tarixşünasların məqalələri çap olunur:

- 1) Qədim dövr və orta əsrlər;
- 2) Yeni dövr;
- 3) Arxeologiya və etnoqrafiya;

- 4) Mətnşünaslıq və tarixşünaslıq;
- 5) Metodika.

“Tarix və onun problemləri” jurnalının çap olunan hər sayının sonunda Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələblər verilir [13].

Humanitar elmlər sahəsində nəşr olunan jurnallar içərisində 1997-ci ilin oktyabrından nəşr olunan “**Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya**” elmi-nəzəri, metodik və təcrübi jurnalı da vardır. Jurnal Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Rəyaset Heyətinin 30 aprel 2010-cu il tarixli (protokol № 10-R) qərarı ilə AAK-ın reyestrində olan elmi jurnalların siyahısına daxil edilmişdir. [5].

Jurnalın təsisçisi və baş redaktoru BDU-nun Kitabxana resursları və informasiya axtarış sistemləri kafedrasının müdiri, Əməkdar mədəniyyət işçisi, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, tarix elmləri doktoru, professor Xəlil İsmayılov, baş redaktorun müavini dosent Nadir İsmayılovdur. Jurnalın redaksiya heyətinə prof. Abuzər Xələfov, prof. Zöhrab Əliyev, prof. Bayram Allahverdiyev, prof. Kərim Tahirov, filologiya elmləri doktoru Aybəniz Əliyeva-Kəngərli, dosent Knyaz Aslan, dosent Sevda Xələfova, Tamella İsmixanova, Mələk Hacıyeva daxildir. Məsul katib tarix üzrə fəlsəfə doktoru Rəşad Qardaşovdur. Jurnalın titul və bildiriş məlumatları, eləcə də mündəricatı Azərbaycan, rus və ingilis dillərində tərtib olunur ki, bu da onun istifadə imkanlarını asanlaşdırmağa xidmət edir. Jurnal “Mütərcim” Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzində nəşr olunur.

Bakı Dövlət Universitetində humanitar elmlər sahəsində nəşr olunan elmi-nəzəri və təcrübi nəşrlərdən biri də “**Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi**” jurnalıdır. Jurnal 2008-ci ildən işiq üzü görür. “Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi” jurnalının təsisçisi və baş redaktoru kitabşünas alim, professor Bayram Vəli oğlu Allahverdiyevdir. 2009-cu ildən Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən qeydiyyatdadır. Jurnalın səhifələrində əlaqədar problemlər üzrə Azərbaycan, rus, ingilis dillərində materiallar dərc edilir. İldə 4 sayda çap edilməsi nəzərdə tutulan jurnalın birinci nömrəsi (yanvar-mart) 2008-ci ildə nəşr edilmişdir. Jurnalın sonuncu sayı (yanvar-mart) 2017-ci ildə işiq üzü görmüşdür.

Jurnalın redaktoru prof. İsmayıl Ömər oğlu Vəliyev, məsul katib Leyla Abasova, dizayner Qasım Eyvazlıdır. Redaksiya heyətinə prof. Abuzər Xələfov, prof. Cahangir Məmmədli, prof. Xəlil İsmayılov, prof. Qulu Məhərrəmli, prof. Şamil Vəliyev, prof. Teymur Əhmədov daxildir.

Jurnal Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində 05.11.2007-ci ildə 2406№-si ilə qeydiyyatdan keçmişdir.

Bu elmi-nəzəri və təcrübi jurnalda kitab və kitabçılıq işinin ən aktual, maraqlı məsələləri, yəni kitab nəşri, təbliği, yayılması, tərtibatı, oxucu və kitab münasibətləri və s. işıqlandırılır. Məqalələrdə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində açar sözlər və xülasələr verilir. Jurnalın hər bir nömrəsində çap edilən materiallar aşağıdakı rubrikalar (şöbələr) daxilində verilir:

- 1) Kitabşünaslıq;
- 2) Kitab nəşri problemləri;
- 3) Kitabçılıq işi;
- 4) Kitab tərtibatı;
- 5) Jurnalistika problemləri;
- 6) Mətnşünaslıq və redaktətmə [7].

Jurnal "Mütərcim" nəşriyyat-poliqrafiya mərkəzində çap olunur.

Humanitar elmlər sahəsində Bakı Dövlət Universitetində çapdan çıxan jurnallardan biri də "**Kitabxanaşünaslıq və informasiya**" elmi-nəzəri və praktiki jurnaldır [6]. Jurnal 08.10.2010-cu il tarixində Beynəlxalq İSSN Mərkəzi tərəfindən 2219-5882 sayılı nömrə ilə ardı davam edən nəşrlərin beynəlxalq reyestrinə daxil edilmişdir. Jurnalın təsisçisi və baş redaktoru Əməkdar elm xadimi, BDU-nun Fəxri professoru, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Xələfovundur. Baş redaktor müavini pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Knyaz Aslan, məsul katib f.ü.f.d. dos. Pərviz Kazımidir. Jurnal Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində 16.03.2010-cu il tarixli 3135 №-li şəhadətnamə ilə qeydə alınmışdır. Jurnalın redaksiya heyəti xarici ölkələrdən olan sahə mütəxəssisləri və ölkəmizdə fəaliyyət göstərən aşağıdakı alim və mütəxəssislərdən təşkil olunmuşdur: Türkiyədən Zülfi Toman, Belarussdan Roman Motulskiy, Qazaxıstandan Umutkan Munalbalva, Xarkovdan İrina Juravlyova, Vladimir Klyuyev, respublikamızdan dos. Azad Qurbanov, filol. elm. doktoru Aybəniz Əliyeva-Kəngərli, prof. Xəlil İsmayılov, prof. Bayram Allahverdiyev, prof. Kərim Tahirov, dos. Elçin Əhmədov, dos. Nadir İsmayılov, respublikamızda fəaliyyət göstərən sahə mütəxəssislərindən Mayıl Əhmədov, Lətifə Məmmədova.

Bakı Dövlət Universitetinin elmi jurnalları sırasında "**Pedaqoji aləm**" beynəlxalq elmi-populyar jurnalı da xüsusi yer tutur. Jurnalın təsisçisi və baş redaktoru professor Nübar Muxtarovadır. Jurnal 0103№-li şəhadətnamə ilə qeydiyyatdan keçmişdir. Bakı Dövlət Universiteti Böyük Elmi Şurasının qərarı ilə (1 №-li protokolla) 8 oktyabr 1999-cu ildən nəşr olunan jurnalın sonuncu nömrəsi 2016-cı ildə çap olunub (№01 (37) 2016). Ümumilikdə jurnalın 37 sayı oxucuların istifadəsinə verilib.

Jurnalın elmi redaktoru dosent Fərhad Məmmədov, Beynəlxalq humanitar şöbənin rəhbəri dosent Zaur Mustafayevdir. Jurnalda Azərbaycan, rus və ingilis şöbələri fəaliyyət göstərir. Dosent Fərhad Məmmədov Azərbaycan, dosent Aydın Həsənov rus, professor Abbas Abbasov, Nurana Qurbanova, Jalə Əlizadə ingilis şöbələrinə redaktorluq edirlər.

Jurnalda pedaqogikanın müxtəlif problemləri öz əksini tapır. Jurnal digər elmi jurnallardan öz tərtibatı ilə seçilir. Bu da jurnalın elmi-kütləvi xarakter daşımından irəli gəlir.

Jurnal respublikada fəaliyyət göstərən müxtəlif nəşriyyatlarda müqavilə ilə nəşr olunur [10].

"**Psixologiya**" elmi-praktik jurnalı da BDU-da çap olunan elmi jurnallar içərisində öz sanbalına və elmi tutumuna görə seçilən jurnallardandır. Jurnalın №1, 2016-cı il sayında qeyd olunur ki, jurnal 1999-cu ildən, 3 ayda bir dəfə olmaqla (ildə 4 sayda) nəşr olunur. Jurnalın baş redaktoru AMEA-nın müxbir üzvü, psixologiya elmləri doktoru, professor Bəxtiyar Əliyevdir.

Baş redaktorun müavinləri, Əməkdar elm xadimi, professor Ə.S.Bayramov, psixologiya elmləri doktoru, professor S.İ.Seyidovdur. Məsul katib psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru M.H.Mustafayevdir. Redaksiya heyəti prof. H.Əlizadə, prof. K.Əliyeva, prof. K.Əliyev, prof. Ə.Baxşəliyev, prof. G.Qurbanova, prof. A.Kudiyakov (Rusiya), prof. R.Qədirova, dos. R.İbrahimbəyova, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru R.Cabbarovdan ibarətdir.

"Təhsil" nəşriyyatında nəşr olunan jurnal elmi jurnallara xas aparata və tərtibata malikdir.

Jurnalda yer alan məqalələr sistemləşdirilərək aşağıdakı rubrikalarla verilir:

- Ümumi psixologiya;
- Sosial psixologiya;
- Pedaqoji psixologiya.

Jurnalda çap olunan məqalələrdə psixologiyanın nəzəri və praktiki məsələləri araşdırılır [11].

BDU-nun "**İlahiyyat fakültəsinin Elmi Məcmuəsi**" jurnalı da universitetin elmi jurnalları sırasında xüsusi çəkiyə malikdir. Məcmuənin məsləhətçisi akademik Vasim Məmmədəliyev, baş redaktoru Ömer Aslan, redaktor müavini Mübariz Camalovdur. Redaksiya heyətinə Türkiyə Cümhuriyyətinin Marmara, Selçuk, Cümhuriyyət, Qazi, Uludağ universitetlərinin ilahiyyat fakültələrindən və Bakı Dövlət Universitetinin ilahiyyat fakültəsindən çoxsaylı alimlər – prof. Celal Erbay, prof. Orhan Çeker, prof. Ahmed Yaman, prof. Zekeriyə Güler, dos. dr. Emin Aşıkkutlu, dos. dr. Mustafa Altındağ, dos. dr. Omer

Aslan, prof. Vasim Məmmədliyəv, dos. Malik Qarazadə, dr. Adilə Tahirova, dr. Mehriban Qasımova, dr. Namiq Abuzərov və başqaları daxildir [1].

Jurnal ildə iki dəfə nəşr olunur. 2003-cü ildən nəşr olunan jurnalın səhifələrində ilahiyyat elminin müxtəlif məsələləri araşdırılır.

Jurnalın buraxılış məlumatları türk və Azərbaycan dillərində verilir. Məqalənin yazıldığı dildən asılı olaraq Azərbaycan, türk, ingilis, rus dillərində annotasiyalar oxucu auditoriyasının genişlənməsinə şərait yaradır [8].

Bakı Dövlət Universitetinin elmi jurnallarının ən gənci 2015-ci ilin dekabrından nəşrə başlayan "Kitabşünaslıq və Redaktor Sənəti" elmi-nəzəri və təcrübi-metodik jurnalıdır [9].

Jurnalın təsisçisi və baş redaktoru Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrasının müdiri, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Knyaz Aslandır. Jurnalın redaktoru filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Rasim Süleymanovdur. Redaksiya heyətinə tanınmış mütəxəssislərdən prof. Abuzər Xələfov, prof. Xəlil İsmayılov, prof. Bayram Allahverdiyev, prof. Kərim Tahirov, prof. Cahangir Məmmədli, filologiya üzrə elmlər doktoru Aybəniz Əliyeva-Kəngərli, filologiya üzrə elmlər doktoru İmaməddin Zəkiyev, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əliş Ağamirzəyev daxildir.

Jurnal 01 dekabr 2015-ci ildə 4021 №-li şəhadətnamə ilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydə alınmışdır.

İldə 3 nömrəsinin nəşri nəzərdə tutulan jurnalın ayrı-ayrı saylarında çap edilən materiallar aşağıdakı rubrikalar (şöbələr) daxilində verilir:

- 1) Kitabşünaslıq;
- 2) Nəşriyyat işi;
- 3) Redaktor sənəti;
- 4) Jurnalistika;
- 5) Kitabxanaşünaslıq;
- 6) Biblioqrafiyaşünaslıq;
- 7) Ədəbiyyatşünaslıq;
- 8) Dilçilik;
- 9) Sənətşünaslıq;
- 10) Ali kitabşünaslıq təhsili: problemlər, vəzifələr;
- 11) Yeni nəşrlər [9].

Bu elmi-nəzəri və təcrübi-metodik jurnalda kitabçılıq işinin, kitabşünaslığın, kitabxanaşünaslığın, biblioqrafiyaşünaslığın, ədəbiyyatşünaslığın, dilçiliyin, sənətşünaslığın, redaktənin aktual məsələləri, eləcə də kitab nəşri, təbliği, yayılması, tərtibatı, kitab və oxucu münasibətləri və s. kimi problemlər,

müxtəlif elm sahələrinə dair nəşr olunmuş kitablar haqqında rəylər (resenziyalar) işıqlandırılır. Məqalələrdə açar sözlər və xülasələr Azərbaycan, rus və ingilis dillərində verilir.

Jurnalın 2015 və 2016-cı illərdə buraxılmış ilk 3 nömrəsi "Mütərcim" Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzində, 2017 və 2018-ci il nömrələri isə Azərbaycan Texniki Universitetinin mətbəəsində səhifələnmiş və çap olunmuşdur.

ƏDƏBİYYAT

Azərbaycan dilində

1. Bakı Dövlət Universitetinin ilahiyyat fakültəsinin Elmi Məcmuəsi, №08 (17).
2. Bakı Universitetinin xəbərləri: humanitar elmlər seriyası №4, 2016.
3. Bakı Universitetinin xəbərləri: Sosial-siyasi elmlər seriyası №4, 2016.
4. Dil və ədəbiyyat: Beynəlxalq elmi-nəzəri jurnal №1 (101), 2017.
5. Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi-nəzəri, metodik və təcrübi jurnal, №2 (39), 2016.
6. Kitabxanaşünaslıq və informasiya: elmi-nəzəri və praktiki jurnal №1, 2017.
7. Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi. №1, 2015.
8. Kitabşünaslıq və Redaktor Sənəti: elmi-nəzəri və metodik-təcrübi jurnal, №1-5, 2015-2018.
9. Musalı V. Mətnlərin nəşrə hazırlanması problemləri. – Bakı: Elm və təhsil, 2012, 261 s.
10. Pedaqoji aləm: beynəlxalq elmi-populyar jurnal №1 (37), 2016.
11. Psixologiya: elmi-praktik jurnal, №1, 2016.
12. Tahirqızı Ş. Monoqrafiyalar elmi ədəbiyyatın növü kimi // Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya, №1 (24), 2009, s.141-153.
13. Tarix və onun problemləri: nəzəri, elmi, metodiki jurnal, №2, 2016.

Rus dilində

14. Антонова С.Г. и др. Редакторская подготовка изданий: Учебник / под ред. С.Г.Антоновой. – Москва: ЛОГОС, 2004, 496 с.

Shahla Tahir gizi

SCIENTIFIC JOURNALS, PUBLISHED IN THE HUMANITARIAN
AND SOCIAL FIELDS OF BAKU STATE UNIVERSITY

Summary

The article considers the history of numerous journals published in the humanitarian and social field of Baku State University.

Keywords: "News of BSU", "Psychology", "Pedagogical world", "Bibliology and Editorial Art", journal, founder.

Шахла Тахиркызы

НАУЧНЫЕ ЖУРНАЛЫ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ В
ГУМАНИТАРНОЙ И СОЦИАЛЬНОЙ ОБЛАСТЯХ В
БАКИНСКОМ ГОСУДАРСТВЕННОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Резюме

В статье рассматривается история многочисленных журналов, опубликованных в гуманитарной и социальной областях в Бакинской Государственной Университете.

Ключевые слова: "Известия Бакинского Государственного Университета", "Психология", "Педагогический мир", "Книговедение и Редакторское Искусство", журнал, основатель.